

Oponentský posudek diplomové práce

Jméno studenta: **Bc. Martin Bezděk**
Téma diplomové práce: **Nákladové modely v informačním systému podniku**
Oponent práce: **Ing. Zdeněk Hanzal, Západočeská univerzita v Plzni**

Autor se ve své diplomové práci zabývá jednou z klíčových otázek managementu každé společnosti a tou je řízení nákladů v podniku z finančního pohledu. V práci se přitom zaměřil na specifický obor, kterým je obor teplárenství.

Cílem práce bylo dle zadání provést rozbor nákladových modelů pro obor teplárenství převážně se zaměřením na kalkulace odchylek. Dále analyzovat současný nákladový model – nákladové toky v provozu konkrétního podniku a analyzovat používanou datovou strukturu pro přenos souvisejících informací. Na základě této analýzy a teoretického rozboru nákladových modelů posoudit vhodnost aktuálního modelu podniku a možnosti zavedení nového vhodnějšího modelu nebo provést úpravu modelu stávajícího s ohledem na dostupná data a jejich strukturu. Na závěr vypracovat vhodnou programovou realizaci doporučeného nákladového modelu a posoudit výsledky zavedených změn.

Obsahová stránka práce

Předložená práce obsahuje 80 stran, z toho teoretická část tvoří dle mého názoru 30 stran. V úvodních kapitolách 2 a 3 se autor zabývá teorií týkající se obecné nákladové analýzy. Je zde popsána nákladová analýza z pohledu vnitropodnikového účetnictví, z pohledu členění nákladů dle standardních hledisek a přístupů k orientaci účetnictví. Jsou zde rozvedeny standardní kalkulace nákladů a hlouběji diskutovány možnosti sledování odchylek v nákladech. Tato kapitola je zpracována přehledně a bez zbytečných detailů, které je možné dohledat dle přehledně uvedených odkazů v literatuře.

V kapitole 4 se autor snaží přiblížit specifický trh teplárenství a teplárenského provozu pro potřeby nákladové analýzy. Popisuje rozložení nákladových toků a metody separace nákladů v kogeneraci výroby, jakožto specifickému jevu v tomto oboru. Kapitola je postačující pro základní orientaci v daném oboru.

Kapitolou 5 a 6 autor přechází k praktické části práce. Týkájí se popisu již konkrétního podniku teplárenského oboru a to Plzeňské teplárenské. Obsahuje detailní analýzu stávajícího nákladového modelu podniku, účetního přístupu ke sledování nákladů v podniku ve vnitřním i vnějším finančním okruhu. Rozebrány jsou současné metody kalkulace jednotlivých nákladů a nákladových cen a informační tok podnikem se zaměřením na zakázky a střediska podniku. Kapitola je uzavřena shrnutím vlastností stávajícího nákladového modelu.

V kapitole 7 autor volně navazuje na úvodní rozbor nákladových modelů a analýzu současného modelu v podniku. Je definován seznam požadavků na nový – optimalizovaný model. Vstupní datová základna tohoto modelu měla být však dle požadavku podniku uchována.

Kapitola 8 je pak samotným návrhem nového nákladového modelu a dle mého názoru hlavním přínosem celé práce. Zabývá se transformací vstupní základny dat pro potřeby nového modelu – požadavků a transformací samotných nákladových toků u středisek a zakázek. Nákladové toky jsou popisovány detailně skrze toky jednotlivých zakázek a v souhrnu pak středisek. Jsou doplněna přehledná schémata toků. Jsou detailně rozepsány jednotlivé typy kalkulací a výpočty nákladových koeficientů. Klíčovým bodem této kapitoly je

přístup k zakázce "společná výroba tepla a elektřiny" a propoččet souvisejících vnitronákladů této zakázky. Kapitola 8 je opět uzavřena shrnutím, tentokrát vlastností nově navrženého nákladového modelu a srovnáním rozdílů oproti modelu původním.

Následující kapitola 9 je pak popisem programové realizace nově navrženého modelu do podoby funkční aplikace vytvořené pomocí nástroje MS EXCEL. Kapitola slouží jako uživatelský manuál této aplikace. Popisuje vstupy a výstupy programu a principy fungování. Za realizací tohoto modelu do podoby funkčního nástroje vidím velkou časovou náročnost a dobrou orientaci v účetních standardech a v jazyce Visual Basic.

V kapitole 10 a 11 je zobrazen ukázkový výstup programu, na němž jsou popsány přínosy nového modelu. Tyto výstupy a jejich komentáře umožňují snazší orientaci ve výsledných výstupech a pochopení jejich významu. Jsou doplněny rovněž výstupy citlivostní analýzy, jakožto možnosti posouzení vlivu změn v kalkulačních přístupech k nákladům.

V závěrečné 12 kapitole autor stručně shrnuje obsah práce a prokazuje, že cíl práce byl splněn.

K obsahové stránce mám tyto poznámky:

a) Teoretická část

- V teoretické části by prospělo uvést více k principu kogenerace výroby tepla a elektřiny, což je klíčová část z pohledu procesu tvorby a kalkulace nákladů.

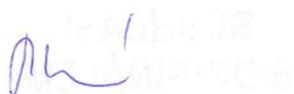
b) Praktická část:

- Lépe bych v práci rozlišoval, co je výsledkem práce autora a co je poskytnutou informací podnikem. Zde lze přihlédnout k špatné rozlišovací schopnosti takto striktního oddělení.
- Chybí mi schéma nákladových toků, které je aktuálně platné, tj. v kapitole, kde se rozebírá aktuální používaný nákladový model.
- Je škoda, že nebyl uveden nový navrhovaný model variantně, zahrnující například v aplikaci možnost volby rozvrhových základů uvedených v závěru práce. Vzhledem k rozsahu práce lze k tomuto přihlédnout.
- U citlivostní analýzy na str. 79 mi chybí vyjádření změn v absolutních číslech a suma rozdílů. Tyto hodnoty by měly pro posouzení vlivu podstatnou vypovídající roli bez ohledu na uvedené procentuální změny.
- Oceňuji propracovanost vytvořené aplikace a celkový přínos pro podnik. V programové realizaci práce mi však jako čtenáři předložené práce není zcela jasné, jak funguje kalkulace na základě plánovaných hodnot, potažmo jejich konkrétní vstupy ve vytvořeném programu. Dále vazba "nastřelených hodnot", jak jsou označeny v listech aplikace, které nejsou nikde uvedeny. Jsou-li vstupními údaji, pak bych je zahrnul na list Vstup, jakožto součást vstupních dat (uživatelských).
- K programové realizaci mám připomínku týkající se alespoň minimálního popisu fungování zpracovaného programu (neuživatelského) např. základní princip fungování maker, viz dotaz níže.
- Pro přehlednost ve výstupech programu by určitě pro základní orientaci prospělo přidat grafické zpracování výstupů (koláčové či jiné grafy).

Hodnocení formálního zpracování

Diplomová práce je po formální stránce psána přehlednou formou a obsahuje všechny očekávané náležitosti. Práce na mě působí kompaktně a dobře se v ní orientuje, odkazy na zdrojovou literaturu jsou uváděny důsledně. Jako zvláště přínosné pro orientaci v praktické

**SOUHLASÍ
S ORIGINÁLEM**

části práce bych ocenil přehledně zpracovaná uvedených schémat toku nákladů a jejich popis. Množství jazykových chyb odpovídá rozsahu práce.

Závěrečné hodnocení

Předložená práce dle mého názoru splňuje všechny základní body a uvedené cíle zadání a požadované náležitosti po stránce obsahové, formální i jazykové. Autor v práci potvrdil znalost metod a přístupů, které použil, a schopnost pracovat s literárními i neliterárními zdroji. Vzhledem k uvedeným skutečnostem, rozsahu, zpracovaným výstupům a obsahové odbornosti práce, doporučuji předloženou práci k obhajobě před státní komisí s klasifikačním stupněm **v ý b o r n ě**.

Otázky

1. Z jakého důvodu jsou brány popisované mzdové náklady v analyzovaném podniku, možná i oboru obecně, nestandardně jako náklady fixní?
2. Při teoretické změně účetní osnovy podniku, jaký bude dopad na funkčnost navržené aplikace a teoretická složitost jejího přepracování. Bude podnik – příslušná osoba v podniku při touze aplikaci dál využívat, schopen program upravit?
3. Z pohledu podniku s přihlédnutím k tabulce 11-2 a 10-4 a znalosti toků nákladů v podniku, jaké je vaše doporučení podniku pro změny v rozvrhové základně, diskutované na str.79, v případě, že prodejní ceny produktů jsou zcela v rukou podniku?
4. Objasněte, proč jsou procentuální odchylky u kalkulačních položek na str. 76 shodně rovny uvedené hodnotě?

V Plzni dne 2.6.2013

.....
podpis

**SOUHLASÍ
S ORIGINÁLEM**

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta aplikovaných věd
katedra informatiky a výpočetní techniky

①